מידי דהוה אשמיעת קול. שבועת העדות ושבועת ביטוי דאיתנהו נמי בקרבן עולה ויורד ואין שונה על זהונן לא מיתה ולא כרת: **אמר קרא כה.** "לכל טומאתו אשר יטמא בה" בעניינא דעולה ויורד כתיב: **ואימא.** חיובא בתרומה היא ובה למעוטי מקדש והואיל וזהונו כרת לא תסגי ליה בעולה ויורד אלא קבוע לעשיר ולעני שוה: **עליה דרבי.** משום דהוא יליף לה שפיר: **אקרבא אני חיב.** בקרבן עולה ויורד כתיב (ויקרא ה) "או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה" ודי אם הייתי קורא "בנבלת חיה טמאה" שבכתב ראשון ולא היה לריך לחזור ולכתוב "בהמה" שהרי בהמה בכלל חיה שנא' (שם יא) "זאת החיה אשר תאכלו" וסמיך ליה "כל בהמה מפרסת פרסה": **ונאמר נמי.** באוכל קדשים בטומאת הגוף בלא את אהרן (ה) "ונפש כי תגע בכל טמא בטומאת אדם או בבהמה טמאה ואכל מבשר זבח השלמים": **ליתא תרומה נמי אתרבאי.** דאיהי נמי איתקש לקודש דכתיב "בכל קדש" ודרשינן בכל "לרבות תרומה שאסורה למבול יום כגון יולדת בימי טוהר שלה שהיא טבולת יום אריך שאין לה הערב שמש עד מלאת ימיה שמביאה למחר כפרתה: **מקדש לא ממעטינן.** מדין קודש שכן ביאתו בכרת כאכילת קודש: **שכן אכילה.** וחיובו ע"י אכילה הוא: **שלש בריתות בשלמים.** באוכלן בטומאה אחת בתמורת חלב הכהנים "כל חלב אשר יקרב מכל זרעכם לה' בכל מושבתיכם" וגו' ומאריגן בזבחים בפ' רביעי (דף מה:) דהא "יקרב"=אכילה הוא ומהו יקרב כרתוי להקרבה שהוקדש בכלי ונתיים בו את אהרן "והנפש אשר תאכל מבשר זבח השלמים" וגו' והלא שלמים בכלל כל הקדשים היו ולמה יצאו להקיש אליהם מה שלמים מיוחדין קדשי מזבח אף כל קדשי מזבח יצאו קדשי בדק הבית שאין חייבין עליהן משום טומאה אם אין מיוחדים "בכלל ופרט ואין בכלל אלא מה שבפרט שלמים אין מידי אחרינא לא? משום דמרוחקין זה מזה בשני עניינים וכך מפורש במנחות בפרק כל המנחות בחות מלה (דף יה:) דהיכא דפרט מרוחק מן הכלל נידון במדה זו ללמד על הכלל וכו' "ואם תאמר מה בין זו למדת "כלל ופרט וכלל" שאתה דן כענין הפרט: הרבה יש, שמדת בענין הפרט בחה להוסיף על הפרט בכלל אחרון דברים אחרים שאין כתובין בו, ואי בחה לגלות על הפרט ולא להוסיף עליו, ודברים רבים למידין במדה זו שאינן בחין במדת "כענין הפרט" כגון בהבערה שאנו אומרים "לחלק יצאתה" ובמדה זו היא בחה הבערה בכלל היתה ולמה יצאה להקיש אליה ולגלות על כל הכלל שכשם שחייב על הבערה בפני עצמה כך חייב על כל אב מלאכה שבכלל בפני עצמה: **ואחת לעומאה הכתובה בתורה סתם כו'.** ואחת מן הכריתות האלו שהיא יתירה נכתבה לגלות על הטומאה הכתובה אצל עולה ויורד וסתמה הכתוב ולא פירש על איזו טומאה חייבתו קורבן קרבן, הופיע כרת ללמדך שלכפר על כרת זה הוא בא שהוא טומאת קדש: **(אם אינו ענין כו') לדברים שאינן נאכלין.** כגון עצים של מערכה ולבונה וקטרת אם אכלן בטומאה חייב: **ולר"ש דאמר כו'.** במסכת זבחים בפרק ב"ש (דף מה:): **הואיל ואמר ר' שמעון כו'.** חטאות הפנימיות כגון פר ושעיר של יום הכפורים ופר כהן משיח ופר העלם דבר שטעונין הזייה בפנים על הפרוכת ועל מזבח הזהב: **בשלמים.** משום דפיגול בשלמים כתיב ילף ר"ש מינה שאינה טהגת בחטאות הפנימיות: **שלש טומאות.** בהאך שלש כריתות כתיב בכל חדא "וטומאתו עליו": **כתיב הכא.** בעולה ויורד: וכתיב

עולה ויורד נייתי. וא"ת קרבן קבוע נמי ה"ל למיפרך דנייתי מידי דהוה אשמיעת קול קבוע וי"ל דהתם אשם הוא דמייתי ולא חטאת: **מקיש** מקדש לקודש. ובאכילה דקודש איירי קרא כדאמר בפר' בתרא דמכות (דף יד:): **ואימא** לף תרומה. דכתיב בכל קודש משמע לפי סוגיא דשמעתין דהאי קרא איירי בין בתרומה בין בקודש ותימה דסוגיא דמכות (שם) מוכחת דלא מייתי בתרוייהו דר"ל מוקי ליה בקודש גרידא ורבי יוחנן בתרומה גרידא וי"ל דסוגיא דהכא כברייתא דת"כ דתניא התם בכל קדש לא תגע יכול אף במעשר ת"ל ואל המקדש לא תבא מה מקדש דבר שיש בו נטילת נשמה אף כל כו' יצא מעשר אי מה מקדש הנכנס בו בטומאה עונש כרת אף קודש האוכלו בטומאה עונש כרת יצאה תרומה ת"ל בכל קדש לרבות את התרומה אלמא בהדיא מוקי קרא בתרוייהו וה"ה דהוה מצי למיפרך לפי סוגיא דמכות הגיחא לר"ל אלא לר' יוחנן דמוקי לה בתרומה מא"ל: **אחת** לכלל ואחת לפרט. פירש בקונטרס וא"ת כלל ופרט ואין בכלל אלא מה שבפרט ואגב ריהטיה לא דק דה"ל להקשות פרט וכלל הוא ונעשה כלל מוסיף על הפרט דהפרט בלו וכלל באמור ומה שפי' דמדת כלל ופרט המרוחקין אינה כמדת כלל ופרט וכלל אין נראה דבפ' גמר הדין (סנהדרין דף מו:) מוכיח דריבה ומיעט הוי כמדת כלל ופרט המרוחקין וכקונטרס נופיה פירש לעיל (דף ד:) דריבה ומיעט שוה למדת כלל ופרט וכלל וא"ת כיון דמדת כלל ופרט המרוחקין זה מזה שוה למדת כלל ופרט וכלל א"כ לא הוה לן למעוטי קדשי בדק הבית לבד אלא ה"ל למימר מה שלמים מיוחדין שיש להן מתירין דדרים ר' שמעון לקמן גבי פיגול ונלריך כרת שלשי לדברים שאין להן מתירין ומנ"ל לאוקמה לעומאה הכתובה בתורה סתם לו לדברים שאין נאכלין וי"ל דלדברים שאין להם מתירין לא אלטריך דבפ' ב"ש (זבחים דף מד:) מרבי להו מאשר הם מקדישים ולספרים דגרסי התם דמרבו להו מואל הקדשים לא יתכן דהאי קרא גופיה מוקמינן ליה הכא לכלל: **תנהו** ענין לטומאת מקדש. אבל לתרומה ליכא למימר דכרת בתרומה ליכא ומיהו בסמוך דנפקא לן מטומאתו קשה דטוקמה בתרומה וכ"ת משום דכתיב גבי כרת הכי נמי כתיב גבי אכילה ומיהו עדיפא מינה פריך: **ואחת** לדברים שאינן נאכלין. ואזהרה מוהבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל דדרשינן בפרק רביעי דזבחים (דף מו:) לרבות עצים ולבונה: אי נמי כרת לא בעי אזהרה מידי דהוה אפסח ומילה: **אתיא** טומאתו טומאתו. ואע"ג דגבי תרומה נמי כתיב טומאה בפרשת אמור אל הכהנים שמא אתי לדרשה אחריתי וא"ת ולר"ל דלא גמר ג"ש דטומאה כדאמר בפרק בתרא דמכות (דף יד:) מנליה וי"ל דאתאי ליה מהיקשא דלעיל מבכל קדש לא תגע דלא מוקי ליה בתרומה כלל כדמוכח התם וא"ת ולמה לן השתא בגין אב דהואיל ועכ"ל והזהיר בברייתא דלעיל וי"ל דברייתא נמי סמיך אהך ג"ש ונקט בגין אב לאפוקי משאר עבירות ואילטריך

מתנה דגעת טומאת בטומאת אחר

עין משפט נר מצוה

כז א מיי' פי"ח מהל' פסולי מוקדשין הל' כד ועיין בהגהות וכ"מ:

רבינו חננאל

מידי דהוה אשמיעת קול ואביטוי שפתים. שהיא ה)שבועה ואין בה כרת חייבין בה קרבן עולה ויורד. אמר קרא בה וגו'. ואתא רב למימשמעיה מהא דרבי. דתניא רבי אומר אקרא אני. פי' כיון שריבתה התורה בהמה בכלל חיה וחיה בכלל בהמה כו'. פירשנו זו בפרק אלו טרפות. מאחר דכתב קרא או בנבלת חיה טמאה. למה לי למכתב או בנבלת בהמה טמאה. אלא נאמר כאן בהמה טמאה. ונאמר להלן בשלמים ונפש כי תגע בכל טמא בטומאת אדם או בבהמה טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים וגו' מה להלן בטומאת קדש אף כאן בטומאת קדש ואתקש מקדש לקדש דכתיב בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא. ואימא תרומה דכתיב בכל קדש ואמרינן לרבות את התרומה: אמר קרא אשר יטמא בה. בה ולא בתרומה. אימא בה ולא במקדש כו'. קדש ומקדש תרוייהו כרת כתיבא בהו. ולאפוקי תרומה דלית בה כרת. אדרבה קדש ותרומה תרוייהו בני אכילה נינהו. לאפוקי מקדש דנגיעה היא: שלש כריתות. והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר לה' וטומאתו עליו ונכרתה. וכתיב ואכל מבשר זבח השלמים אשר לה' ונכרתה. וכתיב כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל הקדשים אשר יקדישו בני ישראל לה' ונכרתה. פי' דברים שאין נאכלין. עצים ולבונה וקטרת ומפורש בתורת כהנים. ר' (ישמעאל) [שמעון] אומר מה [שלמים] מיוחדין שהן ראוים לאכילה וכו' יצאו עצים ולבונה וקטרת שאינן ראוין לאכילה. ואסיקנא אלא אמר רבא אתיא טומאתו טומאתו כתיב הכא בקרבן או כי יגע בטומאת אדם לכל טומאתו אשר יטמא בה

ה) אולי ל"ל שהוא איסור לאו ואין בה כרת וכו'. כ) ל"ל אף כאן זה שכתב בנבלת בהמה טמאה מייתי בלאכילת קודש בטומאה

מידי דהוה אשמיעת קול ואביטוי שפתים אמר קרא בה בה=למעוטי תרומה אימא בה למעוטי מקדש דלא סגי ליה בקרבן עולה ויורד עד דמייתי קרבן קבוע קרי בא עליה דרבי דולה מים מבורות עמוקים דתניא רבי אומר אמרא אני חיה בהמה למה נאמרה? נאמר כאן בהמה טמאה ונאמר להלן בהמה טמאה מה להלן טומאת קודש אף כאן טומאת קודש, אשכחן טומאת קודש, טומאת מקדש מנלן? אמר קרא בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא איתקש מקדש לקודש הכי תרומה נמי דאמר מר בכל קדש לא תגע=לרבות את התרומה אמר מיעט רחמנא בה אימא בה למעוטי מקדש מסתברא מקדש לא ממעטינן שכן בכרת כמותה אדרבא תרומה לא ממעטינן שכן אכילה כמותה אלא אמר רבא שלש כריתות בשלמים למה אחת לכלל ואחת לפרט ואחת לטומאה הכתובה בתורה סתם ואיני יודע מה היא הוי אומר טומאת קודש, ואם אינו ענין לטומאת קודש דנפקא ליה מדרבי תנהו ענין לטומאת מקדש, אתא מיבעי ליה לכדרבי אבהו דאמר רבי אבהו שלש בריתות בשלמים למה אחת לכלל ואחת לפרט ואחת לדברים שאינן נאכלין ולר"ש דאמר דברים שאינן נאכלין אין חייבין עליהן כרת משום טומאה לאיתויי חטאת הפנימית דס"ד אמינא הואיל ואמר ר"ש כל שאינו קרב על מזבח החיצון בשלמים אין חייבין עליו משום פיגול, משום טומאה נמי לא, קמ"ל דמיחייב אלא אמרי נהרדעי משמי' דרבא שלש טומאות בשלמים למה אחת לכלל ואחת לפרט ואחת לטומאה הכתובה בתורה סתם ואיני יודע מה היא הוי אומר טומאת קודש ואם אינו ענין לטומאת קודש דנפקא ליה מדרבי תנהו ענין לטומאת מקדש אתא נמי מיבעי ליה איידי דבעי למכתב כרת לכדר' אבהו כתב נמי טמאות דלא סגי לה בלאו הכי אמר רבא אתיא טומאתו-טומאתו כתיב הכא לכל טומאתו וכתיב

אתיא טומאתו טומאתו. ואע"ג דגבי תרומה נמי כתיב טומאה בפרשת אמור אל הכהנים שמא אתי לדרשה אחריתי וא"ת ולר"ל דלא גמר ג"ש דטומאה כדאמר בפרק בתרא דמכות (דף יד:) מנליה וי"ל דאתאי ליה מהיקשא דלעיל מבכל קדש לא תגע דלא מוקי ליה בתרומה כלל כדמוכח התם וא"ת ולמה לן השתא בגין אב דהואיל ועכ"ל והזהיר בברייתא דלעיל וי"ל דברייתא נמי סמיך אהך ג"ש ונקט בגין אב לאפוקי משאר עבירות ואילטריך

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ונאמר וכו' אהרן ונפש כו' לר' קר' ל' הבבלי בן ל' ובר טיר בבלי ג"ב. (ב) גליון השי"ס רש"י ד"ה אחת לכלל וכו' הבערה בכלל היתה. שבת דף ע ע"ל:

ויקרא פ"ב

"או כי יגע בטומאת אדם לכל טומאתו אשר יטמא בה ונגלם ממנו והוא יודע ואשם"

* ויקרא ה:ב [מולין עח. אור נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או שרץ טמא ונגלם ממנו והוא טמא ואשם

ויקרא ה:ב יבמות עה. ובנפש אשר תגע [מכות יד: כיר אגדה בטומאה אשר תגע ומאחר ולא ובכרם בנפש הכ"א מאחיה. כאן ונפש כי תגע בכל טמא בטומאה אדם או בבהמה טמאה או בכל שקץ טמא ואכל מבשר זבח השלמים אשר לה' ונכרתה הנפש ההיא מעמיה.

ויקרא כה:ג מאחר אלמא דאחרתיה כ"ל אלא אשר יקרב מכל אכל נכרתה אל הקרבנות אשר יקריבו בני ישראל לה' וטומאתו עליו ונכרתה הנפש ההיא מעמיה אני ה'.

[זבחים מו. ושם אחת ר' יוחנן]

* שם מה ר' יוסי אומר הקדש בכלי ונתיים בו את אהרן והנפש אשר תאכל מבשר זבח השלמים [ר"ש תאכל בשר מזבח השלמים וסמיך ליה ונפש כי כו' כ"ה בדפו"י]

[זבחים מד: יבמות מד: וש"נ]

* מבואר דבר מפורש בגמרא דמה מפורש דבר מפורש בגמרא בפסח

[פסחים מז: יבמות מד: וש"נ]

* מבואר דבר מפורש בגמרא דמה מפורש דבר מפורש בגמרא בפסח